

Општи правила и услови за набавка на БАЕР ДОО - Претставништво Скопје, улица Антон Попов 1, лок. 4, мез., лам. 2, 1000 Скопје

1. ОПШТО

- 1.1 Овие правила и услови („Правила и услови за набавка“) се инкорпорирани преку повикување во договорот за набавка или друг договор склучен за набавка на стоки и/или услуги („Договор“) помеѓу БАЕР ДОО - Претставништво Скопје, улица Антон Попов 1, лок. 4, мез., лам. 2, 1000 Скопје („Купувач“), согласно важечкиот закон кој ги регулира овие правила и услови, и договорниот партнер („Добавувач“).
- 1.2 Овие Правила и услови за набавка се применуваат исклучиво. Овие Правила и услови за набавка нема да се применуваат единствено доколку и до степен до кој важноста на посебните правила и услови на Купувачот се посебно договорени. Во тој случај, Правилата и условите за набавка важат само дополнително и секундарно.
- 1.3 Спротивни или различни правила и услови на добавувачот или други правила и услови, или други општи деловни правила и услови не се признаваат. Спротивни или различни правила и услови ќе се применуваат само доколку Купувачот изречно ги прифатил во писмена форма во секој поединечен случај. Оваа одредба се применува дури и ако Купувачот ги прифати стоките и/или услугите знаејќи ги општите деловни правила и услови на Добавувачот.
- 1.4 Поединечните договори секогаш имаат приоритет над овие Правила и услови за набавка.

2. ОДРЕДБИ НА ДОГОВОРОТ

- 2.1 Никаков устен посебен договор или гаранции изготвени од Купувачот пред склучувањето на Договорот нема да бидат законски обврзувачки. Сите такви договори или гаранции се целосно заменети со Договорот. Горенаведената одредба не се применува ако гаранциите изречно укажуваат дека тие се наменети да останат обврзувачки или ако гаранциите се изречно потврдени во писмена форма од страна на Купувачот.
- 2.2 Индивидуалните одредби од овие Правила и услови за набавка кои изречно упатуваат на конкретна категорија на набавка (на пример, набавка на стоки, набавка на работа и материјали, работни услуги, општи услуги или опрема) се применуваат исклучиво за соодветната категорија на набавка. Во спротивно, одредбите наведени подолу се применуваат за сите категории на набавки.

3. ПОНУДА НА ДОБАВУВАЧОТ

- 3.1 Добавувачот ќе ја изготви својата понуда според барањата на Купувачот.
Понудата мора да се подготви и достави бесплатно. Понудата нема да создава никакви обврски од страна на потенцијалниот Купувач. Трошоците за предлозите ќе се подмируваат само со претходен изречен договор.
- 3.2 Доколку во поединечен случај и без оглед на одредбите од Дел 17.1, треба да се подмират трошоци на трети страни, тие мора да бидат наведени во понудата, да бидат поделени според ставки и количина и да имаат назнака за единечни и вкупни цени.

4. НАРАЧКА ЗА НАБАВКА И ПРИФАЌАЊЕ

- 4.1 Добавувачот ќе ја провери секоја нарачка за набавка добиена од Купувачот во однос на воочливи грешки, нејаснотии, пропусти и несоодветност на спецификациите избрани од Купувачот за предвидената намена. Добавувачот веднаш ќе го информира Купувачот за сите неопходни измени и дополнувања или појаснувања на нарачка за набавка.

- 4.2 Секоја нарачка за набавка и/или изменета и надолупнета нарачка за набавка што не ја прифаќа претходната понуда од Добавувачот мора да биде писмено потврдена од Добавувачот. Почетокот на извршувањето на нарачката за набавка од страна на Добавувачот ќе биде еквивалентно на ова изречно прифаќање на понудата од страна на Добавувачот.
- 4.3 Добавувачот мора да ги наведе следните информации во секоја кореспонденција: Оддел за набавки, целосен број на нарачката за набавка, датум на нарачката за набавка и референтен број на Купувачот.
- 4.4 Купувачот има право да бара измени на стоките или услугите што треба да се испорачаат дури и по склучувањето на Договорот, под услов да може разумно да се очекува од Добавувачот да направи такви измени. Таквите измени и дополнувања на Договорот ќе ги земат предвид ефектите за двете страни, особено, доволно ќе се земат предвид зголемувањето или намалувањето на трошоците и ефектите врз распоредот.
- 4.5 Добавувачот не е овластен со нарачката за набавка да го претставува Купувачот.

5. ИЗВРШУВАЊЕ УСЛУГИ ОД СТРАНА НА ДОБАВУВАЧОТ И ПОДИЗВЕДУВАЧИ

- 5.1 Добавувачот сам ќе ги извршува услугите или ќе организира извршување од трети лица интегрирани во неговата оперативна организација, на негова одговорност. Добавувачот е овластен да користи подизведувачи само по претходно изречно одобрение од Купувачот. Доколку Купувачот одобри подизведувачи, тие ќе бидат ангажирани од Добавувачот во негово име и за негова сметка.
- 5.2 Доколку извршувањето на услугата се одвива на локацијата на Купувачот, Добавувачот мора да ги почитува безбедносните и организационските барања за надворешни компании и/или внатрешните оперативни регулативи кои се применуваат на соодветната локација. Добавувачот мора да ги почитува и сите други барања прикажани за негово информирање на самата локација. Доколку Добавувачот смета дека барањата се неразумни, тој мора веднаш да ги пријави своите приговори кај Купувачот.
- 5.3 Добавувачот смее да ангажира само квалификувани лица за извршување на услугата. Не е дозволено да се ангажираат лица чиешто вработување кај Купувачот било претходно прекинато од страна на Купувачот од причини поврзани со персоналот или извршувањето, или лица коишто повеќепати ги оштетиле или продолжиле да предизвикуваат особено сериозна штета на интересите на Купувачот. Добавувачот ќе ги сноси сите дополнителни трошоци кои произлегуваат од замена на персоналот којшто се користи за извршување на услугата.

6. ВРЕМЕ НА ИЗВРШУВАЊЕ И ИСПОРАКИ

- 6.1 Доколку е предвиден период за извршување, освен ако не е поинаку договорено, овој период започнува со приемот на нарачката за набавка од страна на Добавувачот.
- 6.2 Штом Добавувачот ќе дознае дека повеќе не може во целост или делумно или навремено да ги извршува своите договорни обврски, мора веднаш да го извести Купувачот за тоа, наведувајќи ги причините и предвиденото времетраење на одложувањето. Известувањето мора да биде во писмена форма. Доколку Добавувачот не го достави ова известување, тој не може пред Купувачот да го користи попречувањето како причина за одложувањето.
- 6.3 Доколку Добавувачот не ги извршил должностите во предвидениот рок, ќе сноси одговорност согласно важечките закони и регулативи. Исто така, Купувачот е овластен, во случај на одложувања во извршувањето или испораката, по претходно писмено известување до Добавувачот, да му изрече договорна казна во износ од 0,5%, што нема да надминува 5% од износот на нарачката за набавка, за секоја

- седмица или дел од седмица од одложувањето на извршувањето или испораката, освен ако Добавувачот не е одговорен за одложувањето. Секоја договорна казна платена согласно оваа одредба ќе се користи како надомест за одложеното извршување што го должи Добавувачот. Договорната казна може да се побарува до доспевање на конечната исплата, без потреба од задржување.
- 6.4 Делумни услуги и/или испораки се прифаќаат само со изречен договор.
- 6.5 Доколку е наведен рок за испорака, Купувачот го задржува правото да ја врати предвременно испорачаната стока на трошок на Добавувачот. Доколку Купувачот одлучи да не ги врати предвремените испораки, стоката ќе се чува до предвидениот датум за испорака на трошок и ризик на Добавувачот.
- 7. МЕСТО НА ИЗВРШУВАЊЕ**
- За двете страни, местото на извршување за сите побарувања што произлегуваат од овој Договор ќе биде дестинацијата наведена од Купувачот (т.е. адресата за испорака наведена во нарачката за набавка или пропишана на друг начин).
- 8. СОРАБОТКА ОД СТРАНА НА КУПУВАЧОТ**
- 8.1 Купувачот ќе ја обезбеди договорно предвидената соработка. Доколку не е поинаку договорено, оваа соработка ќе претставува обврска.
- 8.2 Доколку Купувачот не ги обезбеди или соодветно не ги изврши потребните услуги за соработка, Добавувачот мора веднаш и во писмена форма да ја поднесе својата жалба. Доколку Добавувачот не го исполни ова барање за поднесување на жалбата, Купувачот нема да сноси одговорност за својата должност за соработка и Добавувачот нема да може да го обжали недостатокот на соработка.
- 9. ТЕСТОВИ И ИНСПЕКЦИИ**
- Доколку се предвидени тестови и инспекции за стоките или услугите што треба да се испорачаат, Добавувачот ќе ги сноси трошоците за материјалите и персоналот за таквите тестови и инспекции. Купувачот ги сноси трошоците за персоналот во случај на сопствени тестирања и инспекции. Добавувачот мора да испрати обврзувачко известување до Купувачот дека услугата или стоката се подготвени за тестирање или инспекција најмалку една седмица пред датумот предвиден за тестот или инспекцијата. Исто така, Добавувачот мора со Купувачот да договори датум за тестирање. Ако ставката што треба да се тестира не е достапна на тој датум, трошоците на Купувачот за персонал за тестирање ќе бидат на товар на Добавувачот. Доколку се утврдат дефекти и се потребни повторни или дополнителни тестови, Добавувачот ќе ги сноси сите трошоци за материјали и персонал. Добавувачот ќе ги сноси трошоците за материјал и персонал во однос на сертификатите за примарните материјали.
- 10. ПАКУВАЊЕ И ИСПОРАКА**
- 10.1 Одделно од стоките и фактурата, Добавувачот мора да испрати целосно известување за испорака за секоја поединечна пратка на датумот на испраќање. Со секоја пратка мора да бидат вклучени товарни листови и листи за пакувања. За пратки со брод, името на бродската компанија и бродот мора да бидат наведени во документите за испорака и во фактурата. Добавувачот мора да го избере најдоброто и најсоодветното транспортно средство за Купувачот. Референтните броеви од нарачката за набавка и информациите за точката на истовар назначена од Купувачот мора да бидат целосно наведени во известувањата за испорака, товарните листови, листите за пакувања, испратниците, фактурите и на надворешното пакување.
- 10.2 Добавувачот секогаш ќе го пакува, етикетира, складира и испорачува производот согласно важечките закони и според спецификацијата на производот, вклучувајќи ги специфичните барања за пакување, складирање и транспорт на производот. Доколку се бара со важечките закони, придружните документи мора да ја прикажуваат категоријата на ризик и сите дополнителни детали. Ова може да вклучува испорака на валиден и целосен лист со податоци за безбедноста на материјалот.
- 10.3 Стоките мора да бидат спакувани така што ќе се спречи оштетување при транспорт. Мора да се користат материјали за пакување само до оној степен што ќе биде неопходен да се постигне оваа цел. Добавувачот мора да го земе назад материјалот за пакување како што се бара со закон и важечките регулативи. Доколку, според условите на изречен договор, Купувачот плаќа посебен надомест за материјалот за пакување, тој има право да го врати материјалот за пакување во добра состојба за да добие рефундирање од 75 % од фактурираната цена, со однапред платена испорака, на Добавувачот. Максималната тежина на секое пакување ќе изнесува 10 kg.
- 10.4 Општо земено, добавувачот мора да пакува, идентификува и испраќа опасни производи / опасни материи („Опасни материи“) во согласност со важечките национални/меѓународни барања во врска со класификација, пакување со ознака, складирање и транспорт на опасни материи („Транспорт и Ракување“). Истото важи и за креирање и потпишување на задолжителна транспортна документација поврзана со опасни материи, без разлика на договорениот Инкотерм. Онаму каде што таквите прописи не постојат, ќе се применуваат Препораките на ОН за транспорт на опасни материи, модел регулативи.
- 10.5 Добавувачот ќе сноси одговорност за штетите и ќе ги подмири сите трошоци настанати како резултат на неусогласеност со овие регулативи. Добавувачот исто така е одговорен за усогласеноста со овие регулативи од страна на неговите подизведувачи.
- 10.6 Сите пратки кои не може да бидат прифатени како резултат на неуспехот на Добавувачот да се усогласат со овие регулативи ќе бидат ставени во складиште на трошок и ризик на Добавувачот. Купувачот има право да ја утврди содржината и состојбата на таквите пратки.
- 11. УСОГЛАСЕНОСТ СО РЕГУЛАТИВАТА REACH**
- 11.1 Доколку Добавувачот е добавувач во смисла на чл. 3, бр. 32 од Регулацијата REACH (Регулатива (ЕЗ) 1907/2006), тој е одговорен за усогласување со нејзините обврски во однос на испораката на стоките. Особено во сите случаи опфатени со чл. 31, ст. 1 до 3 од Регулацијата REACH мора на Купувачот да му обезбеди лист со податоци за безбедноста на материјалот согласно чл. 31 од Регулацијата REACH на јазикот на земјата-примач и да се усогласи со својата должност за информирање согласно чл. 32 од Регулацијата REACH за материјали, и поединечно и во мешавини за коишто не е потребна листа со податоци за безбедноста на материјалот.
- 11.2 Добавувачот мора да осигури дека сите супстанции содржани во стоките се ефективно регистрирани во согласност со важечките барања од чл. 6 Регулацијата REACH за намените назначени од Купувачот, освен ако тие не се изземени од обврската за регистрација и дека ги има потребните овластувања. Горенаведеното барање се применува како што е соодветно за супстанции ослободени од производи во смисла на чл. 7 од Регулацијата REACH.
- 11.3 Добавувачот мора веднаш да го известува Купувачот доколку состојките на артиклот испорачан од Добавувачот содржат супстанција во концентрација поголема од 0,1 процент по тежина (w/w) што ги исполнува критериумите од членовите 57 и 59 од Регулацијата REACH или е наведена во Анекс XIV на Регулацијата REACH. Истите барања важат и за материјалите за пакување.

12. ОСИГУРУВАЊЕ

- 12.1 Во согласност со преносот на ризик според пропишаните INCOTERMS/услови за испорака, соодветната Страна го сноси ризикот за губење или оштетување на стоката.
- 12.2 Добавувачот мора, на свој трошок, да купи доволно осигурување во износ стандарден во неговиот сектор за покривање на штета предизвикана од услугите или извршените работи или имотот во негова сопственост, од неговиот персонал или од неговите подизведувачи како резултат на извршените услуги, испорачана работа или стоки. На барање на Купувачот мора да биде доставен доказ за осигурување. Поопсежните побарувања за штети на кои Купувачот може да има право, а кои го надминуваат осигурувањето, остануваат непроменети.
- 12.3 Набавката на специјално осигурување за механичко подигнување/монтажа, како дополнување на покривањето на одговорноста наведено во Дел 12.2, мора да биде координирано помеѓу Купувачот и Добавувачот во секој поединечен случај.
- 12.4 Купувачот мора да ги осигури за стандардни ризици предметите позајмени на Купувачот, вклучително, но не ограничувајќи се на машини и опрема што се користат на оперативните локации. Купувачот нема да има понатамошна одговорност за губење или оштетување на овие предмети, освен во случај на зла намера или грубо невнимание.

13. НЕМА ТРАНСФЕР НА ВРАБОТЕНИ ЛИЦА, МИНИМАЛНА ПЛАТА

- 13.1 Купувачот нема право на надзор над вработените лица на Добавувачот. Добавувачот мора да осигури дека за извршување на услугата не вработува лица коишто се интегрирани во работните операции на Купувачот. Горенаведеното барање особено се применува ако лицата вработени кај Добавувачот ги вршат услугите во канцелариите на Купувачот или на неговиот имот.
- 13.2 Добавувачот сноси исклучива одговорност за договорните, статутарните, службените и професионалните обврски кон лицата вработени кај него за извршување на услугата. Добавувачот го иззема Купувачот од одговорност во однос на побарувања што може да бидат поднесени до Купувачот, а коишто произлегуваат од прекршување на горенаведените обврски. Оваа обврска за изземање се однесува особено на обврските за исплата на дневници и/или плата и/или сите други обврски за плаќање што произлегуваат од работните или службните односи (како што се придонесите за социјално осигурување). Ова важи и за сите побарувања коишто произлегуваат од дополнителни вработувања.
- 13.3 Добавувачот мора да го известат Купувачот веднаш штом ќе стане очигледно дека може да се претпостави псевдо-самовработување на Добавувачот од страна на Купувачот или дека извршувањето на услугата од страна на Добавувачот може да се квалификува како поддоговорен работен однос.
- 13.4 Добавувачот мора да осигури усогласеност со соодветните важечки законски одредби во врска со минималната дневница.

14. ДОКУМЕНТИ НА КУПУВАЧОТ

- 14.1 Купувачот го задржува правото на сите права на индустриска сопственост и авторски права на сите физички или електронски документи доставени до Добавувачот. Купувачот го задржува правото на сите цртежи, стандарди, упатства, методи за анализа, формули и други документи што се доставуваат од Купувачот до Добавувачот за изработка на предметот што треба да се испорача. Документите на Купувачот се опфатени и со барањата наведени во Дел 25. Документите врз коишто Купувачот ја задржува сопственоста и/или коишто ги содржат неговите деловни и оперативни тајни во цртежи, стандарди, упатства, методи за анализа, формули и други документи може да се користат, копираат или

прават достапни на трети лица од страна на Добавувачот само за договорно предвидените цели на Купувачот. Другите барања се применуваат само со писмена согласност од Купувачот. На барање, сите копии и репродукции што се неопходни за извршување на Договорот или повеќе не се потребни според законските обврски за задржување мора веднаш да му се вратат на Купувачот и/или – во случај на електронски документи – да се избришат.

- 14.2 Документите од секаков тип што ги бара Купувачот за употреба, поставување, механичко подигнување инсталирање, обработка, складирање, работење, одржување, инспекција, сервисирање и поправка на испорачаните артикли мора да бидат достапни од страна на Добавувачот веднаш, без добиено барање и бесплатно.
- 14.3 Интерните стандарди на Купувачот (стандарди на компанијата) и упатствата, Добавувачот мора да ги побара навремено, до степен до кој тие веќе не се направени достапни или пренесени.
- 14.4 Документите што ги пренесува Купувачот мора да бидат вратени без добиено барање и/или – во случај на електронски документи – избришани од Добавувачот, што е обврска наведена во Дел 15 и/или постојните законски обврски за задржување, најдоцна во моментот на завршување на нарачката.

15. ОБВРСКА ОД КУПУВАЧОТ ЗА ЧУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ

Сите документи создадени од Добавувачот во контекст на Договорот (на пример, нацрти, чисти цртежи, филмски копии, аудиоснимки и конечни докази) и податоците пренесени до Купувачот, Добавувачот мора да ги чува дополнителни три (3) години по истекот или откажување на Договорот и, на посебно барање, да бидат достапни бесплатно на Купувачот.

16. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ

- 16.1 Добавувачот мора да воспостави и одржува ефективна програма за обезбедување квалитет (на пример, согласно ISO 9000 и сл. или еквивалентно). Добавувачот мора на барање на Купувачот да му ги покаже соодветните мерки.
- 16.2 Купувачот има право да ги верификува мерките за обезбедување квалитет со закажување или да ги верификуваат трети лица ангажирани од Добавувачот.
- 16.3 Добавувачот ќе го известат Купувачот пред да прави какви било измени на сировините, изворот на сировините, методите на производство, опремата за производство или локациите вклучени во извршувањето на нарачката за набавка и мора да добие согласност од Купувачот дека таквите промени не предизвикуваат употреба на стоки и/или услуги несоодветни за Купувачот пред да направи какви било измени. Купувачот може да ја раскине нарачката за набавка, доколку Добавувачот не се согласи.
- 16.4 Добавувачот треба да осигури дека целата опрема и контејнери се исчистени со најголема грижа пред каква било измена на производите. Добавувачот е должен да работи согласно сите важечки закони, вклучувајќи го и најновото упатство за спречување на контаминација во Производство на производи за заштита на култури, што може да се најде на <https://croplife.org/?s=guidelines> и – до степен што е законскивозможен и каде што е применливо – да му укаже на Купувачот кој друг производ бил претходно ракуван, обработен или складиран во опремата и контејнерите. Понатаму, Добавувачот е должен веднаш да го известат Купувачот за каков било ризик од контаминација или какво било сомневање за контаминација.

17. НАДОМЕСТ

- 17.1 Освен ако не е поинаку договорено во писмена форма, надоместокот е фиксна цена. Фиксните цени, исто така, ги вклучуваат и трошоците, трошоците за енергија, трошоците за суровини, трошоците за трети страни, патните трошоци, како и дополнителните трошоци, како и пакување и платена испорака. Фиксните цени, исто така, вклучуваат надомест за скици и напрти (вклучувајќи чисти цртежи или цртежи складирани на електронски медиуми, вклучувајќи податоци за слики). Договорите за фиксна цена важат и за проценките подготвени од Добавувачот пред склучувањето на Договорот, освен ако таквите проценки не се експлицитно идентификувани како необврзувачки. Сите зголемени трошоци потребни за извршување на услугата ќе бидат на товар на Добавувачот.
- 17.2 Доколку не е одредена фиксна цена, патните трошоци се надоместуваат само врз основа на претходна писмена согласност од Купувачот според условите на Купувачот за надоместување на патните трошоци.
- 17.3 Доколку цените на Добавувачот се намалат или условите на Добавувачот се подобрат во периодот помеѓу нарачката за набавката и испораката, цените и условите кои важат на датумот на испораката важат и за Купувачот. Горенаведената одредба соодветно се применува за поединечно одобрени услуги, трошоци и расходи од трети страни.

18. УСЛОВИ ЗА ПЛАЌАЊЕ

- 18.1 Фактурите мора да го содржат бројот на нарачката за набавка наведен во нарачката за набавка и детално да ги опишуваат компонентите на услугата или стоката. Исто така, фактурите мора да соодветствуваат со јазикот, редоследот на фактурираните ставки и цените наведени во нарачката за набавка. Сите дополнителни или намалени услуги или стоки мора да бидат наведени одделно во фактурата.
- 18.2 Фактурите кои не се деноминирани во локална валута мора да ја прикажуваат стапката на конверзија помеѓу странската валута/локалната валута или износот на ДДВ во локална валута.
- 18.3 Доколку во конкретниот случај страните се договараат писмено дека, и покрај одредбите од Дел 17.1, Купувачот ќе ги надомести дополнителните трошоци, трошоците за услуги од трети страни и други трошоци, овие трошоци мора да бидат наведени во фактурата, поделени по ставки, количина, единица и вкупни цени и документирани со копии од соодветните фактури или сметки.
- 18.4 Роковите за плаќање почнуваат да течат од утврден датум, иако не порано од приемот на стоките или нивното прифаќање, и во никој случај пред приемот на фактурата и – доколку е предвидено – до преносот на сертификатите за анализа и/или документацијата за производство.
- 18.5 Плаќањата доспеваат во рок од 30 (триесет) дена по приемот на фактурата, освен ако одредбата во Дел 18.4 резултира со подоцнеж датум на плаќање.
- 18.6 Страните може да отстапат од условите за плаќање како што е наведено во Дел 18.5 доколку тоа е експлицитно договорено, на пример во полето за текст на нарачката за набавка.
- 18.7 Плаќањето на Купувачот смее да доцни само ако Купувачот добил изречно предупредување по датумот на доспевање на плаќањето и/или бил одреден фиксен рок за плаќање. Паушалната каматна стапка што се применува во случај на задоцнето плаќање изнесува 9 процентни поени над основната каматна стапка, освен ако Купувачот покаже дека вистинската материјална штета што ја претрпел Добавувачот е помала.
- 18.8 Во случај на дефектни испораки, Купувачот има право пропорционално да го одложи плаќањето до правилно извршување.

18.9 Плаќањето не претставува никакво прифаќање на условите, одредбите или цените. Датумот на плаќање нема ефект врз почетокот на гарантните периоди и не претставува ниту неограничено прифаќање на испорачаната ставка ниту откажување од потенцијалните барања за гаранција.

18.10 Освен ако не е поинаку пропишано, фактурите изготвени за соодветниот Купувач мора да бидат испратени по пошта до компанијата-нарачател.

19. ЗАДРЖУВАЊЕ НА СОПСТВЕНОСТА

- 19.1 Сопственоста на стоките мора да му се пренесе на Купувачот без ограничувања и без оглед на плаќањето на цената.
- 19.2 Доколку, според условите на поединечен договор, продавачот понуди да ја пренесе сопственоста условена со плаќање на куповната цена, резервацијата на сопственоста од Добавувачот истекува не подоцна од плаќањето на куповната цена за испорачаната стока. Купувачот, исто така, останува овластен, дури и пред плаќањето на куповната цена, да ги препродава стоките според вообичаениот тек на деловното работење, вклучувајќи и авансно назначување на побарување што произлегува од препродажбата; алтернативно се применува едноставно задржување на сопственоста што ја опфаќа и препродажбата. Меѓутоа, сите други форми на задржување на сопственоста се исклучени. Горенаведената одредба особено се применува за проширено и проследено задржување на сопственоста и задржување на сопственост проширена за да вклучи и повторна обработка.

20. ДАВАЊЕ/ПРЕНОС НА ПРАВА

- 20.1 Страните се согласуваат дека сите права за договорните работи, дизајни, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на слики и графики, фотографии, софтвер, збирки податоци и/или други работни резултати создадени од Добавувачот поединечно за Купувачот, вклучувајќи ги и придружните напрти, документација и информации (во понатамошниот текст „Резултати од работата“), до степен применлив со закон, се ексклузивна сопственост на Купувачот. Понатаму, страните се согласуваат дека Купувачот има право да ги користи, експлоатира, додава, менува и на друг начин ги обработува овие Резултати од работата (вклучително и за цели надвор од деловните цели на Купувачот и целта што се следи со конкретната нарачка) на кој било можен начин и на друг начин за да ги обработи и да ги поврзе или комбинира со други работи или предмети и да ги пренесе во изменета или неизменета форма на здружени компании и други трети лица.
- 20.2 Добавувачот, со склучување на овој Договор, доделува ексклузивни, неотповикливи права на користење на Резултатите од работата споменати погоре, а кои се создадени од Добавувачот и заштитени со законот за авторски права, како и на сите ревизии и/или измени на овие Резултати од работата без временски, географски или содржински ограничувања, кои права на користење може да се пренесат и/или да се подлицензираат целосно или делумно. Ова доделување права ги вклучува сите права на експлоатација и користење, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на правото на репродукција, ширење, изложба, презентација, извршување и прикажување, емитување, прикажување, изнајмување, лизинг и права на базата на податоци, права за кино и видеопрезентација (вклучувајќи ги сите системи за аудиовизуелно складирање), права на трговска размена, како и права за репродукција преку интерактивни и неинтерактивни видео или аудиомедиуми, репродукција на безжични преноси и јавен пристап, дигитализација, онлајн достапност, пренос и репродукција, друга јавна репродукција и пристап. Исто така, вклучено е правото да се изменуваат и обработуваат Резултатите од работата (особено да се преведат на други јазици и да се синхронизираат) и да се комбинираат или поврзуваат со други работни дела или ставки. Горенаведеното доделување права ги вклучува сите познати типови на употреба,

- вклучително, но не ограничено на употреба, апликација и/или експлоатација за рекламни цели (во форма на постери, брошури, покани, писма, репродукции на интранет и/или интернет, на веб-локации, во апликации и од сите други дигитални медиуми), во контекст на книги, соопштенија за печат и/или други пишани дела, во контекст на телевизиски филмови, видеа на компанијата, фотографии и/или други снимки, во сите дигитални форми (во контекст на мултимедијални производи, на веб-локации, во апликации, достапност на интранет и/или интернет) и/или во уметнички и/или графички слики (вклучувајќи логоа) кои ги прикажуваат или интегрираат Резултатите од работата. Горенаведеното доделување права на користење на Резултатите од работата дополнително ги вклучува правата за непознати типови на употреба, како и користењето во обработена форма.
- 20.3 Доколку договорите за авторски права од трети страни го дозволуваат тоа, Добавувачот исто така му ги доделува на Купувачот авторските права на Резултатите од работата како такви. Добавувачот му ги доделува на Купувачот сите дополнителни права на интелектуална сопственост за Резултатите од работата, како и правата на филм.
- 20.4 Во однос на договорниот софтвер создаден од Добавувачот поединечно за Купувачот и/или адаптации на софтверот и/или делови од софтверот (вклучувајќи патентбилни бази на податоци, структури на податоци или бази на податоци и збирки податоци, важат и правилата и условите наведени подолу:
- Доколку Резултатите од работата се индивидуално креиран софтвер или адаптации на стандарден софтвер, на Купувачот ќе му бидат доделени ексклузивни права врз споменатиот софтвер или адаптации. Во спротивно, правата ќе се доделуваат на неексклузивна основа.
  - На Купувачот дополнително му се доделуваат правата во однос на договорниот софтвер или делови од софтверот поединечно, но и кога тие се вклучени во друг софтвер и/или софтверски делови, а до тој степен и заеднички, особено правото на експлоатација, закуп, изнајмување, репродукција, реконфигурација и измена, преку безжичен или жичен пренос во целост или делумно, да ги направи достапни за преземање од јавноста бесплатно или за разгледување и јавно да известува за услугата. Ова право експлицитно вклучува и документација, материјали за обука или привремени резултати од овој софтвер.
  - Купувачот има право да додели права на користење на софтверот што е купен од Купувачот врз основа на овие Правила и услови за набавка во случај на реструктурирање, формирање нови субјекти за цели на истражување и развој (особено во однос на заеднички вложувања формирани во овој контекст), продажба на компанијата или аутсорсинг на ИТ-процеси во целина или во делови на поврзани компанијата во смисла на член 491 од Законот за облигационите односи на Република Северна Македонија и на трети страни (особено даватели на услуги во врска со овој ИТ-аутсорсинг). Доделувањето во овој степен може да биде само делумно и во контекст на опсегот на лиценцата ќе вклучува одобрение за користење за корист на Купувачот.
- 20.5 Добавувачот, исто така, ги доделува сите права на и од пронајдоци (вклучувајќи ги правата на патенти и кориснички модели), карактеристични знаци, трговски марки, трговски називи и права на дизајн од Резултатите од работата создадени за Купувачот, на Купувачот во целост и широм светот. Ова доделување понатаму ги опфаќа сите апликации и интереси за овие права. Доделувањето е независно од тоа дали правата, апликациите и интересите се регистрирани или нерегистрирани. Доколку не може да се доделат никакви постоечки заштитни или идентификациски знаци, трговски марки, трговски називи или права на дизајн, се применува Дел 20.1 како што е соодветно.
- 20.6 Доколку Добавувачот создаде софтвер и или адаптации на стандарден софтвер по нарачка од Купувачот, изворниот и објектниот код создаден во контекст на извршувањето на нарачката ќе му се доделат на Купувачот сеопфатно и во соодветна форма. Доколку предметот на Договорот е доделување на стандарден софтвер и доколку Добавувачот не ги пренесе неговиот изворен и објектен код на Купувачот, Добавувачот мора, доколку Купувачот сака, да го депонира изворниот код кај соодветна трета страна, т.е. особено заложен посредник, под стандардни пазарни услови и во корист на Купувачот.
- 20.7 Покрај ексклузивното право на интелектуална сопственост, Купувачот, исто така, добива ексклузивна сопственост врз сите физички предмети и податочни медиуми создадени или пренесени во контекст на овој Договор од страна на Добавувачот или по инструкции на Добавувачот за извршување на нарачката за набавка (на пример, вклучувајќи но не ограничувајќи се на скици, нацрти, документи, калапи, модели, алатки, филмови, фотографии, слајдови, филмови од фотоапарати, филмски снимки, видеоленти, мастери, УСБ-стикови, мемориски картички, рекламен материјал, постери, знаци, етикети, материјали за пакување итн.). Горенаведената одредба се применува дури и ако некои или сите наведени предмети остануваат во сопственост на Добавувачот. Овие предмети мора да бидат доставени до Купувачот, на негово барање.
- 20.8 Со плаќање на предвидениот надоместок, и услугите што договорно ги должи Добавувачот и горенаведените преноси на правата ќе се сметаат за целосно надоместени.
- 21. ПРАВА И ПРЕПИШУВАЊЕ НА ТРЕТИ ЛИЦА**
- 21.1 За материјали со слики, Добавувачот мора однапред да ја добие потребната дозвола од лицата прикажани на сликата и за нејзино објавување и за користење како што е наведено во Делот 20.2.
- 21.2 Доколку се ангажираат трети лица како фотографи, илустратори, модели, говорници, пејачи итн., Добавувачот ќе му овозможи на Купувачот да го ограничи опсегот на услугата пред да бидат ангажирани, во однос на одредувањето на надоместоци и законски заштитни мерки.
- 21.3 Добавувачот мора да осигури дека сите создавачи или помошни носители на авторски права кои се вклучени во производството на услугите и предметите што треба да се обезбедат во рамките на овој Договор врз основа на договор склучен со него, или чиишто услуги или дела ги користел, добиваат соодветен дел од приходите од него во смисла на член 17, 18 и 19 од Законот за авторски права на Северна Македонија.
- 21.4 Доколку Добавувачот е (ко-) автор во однос на сите употреби на делото на Купувачот, Добавувачот се откажува од барањето за препишување и ќе бара од третите страни вклучени од него во извршувањето на неговите услуги исто така да се откажат од нивните права за препишување. Купувачот ќе одлучува за препишувањето на Добавувачот и/или кој било (ко-) автор по име, како и за кој било дизајн на наведеното.
- 21.5 Добавувачот преку соодветни договори ќе осигури (особено со сите вработени или подизведувачи ангажирани од него) дека договорното користење на Резултатите од работата и другите предмети од неа не може да бидат негативно засегнати од какви било (ко-) авторски права или други права на интелектуална сопственост и дека на тој Купувач му се доделуваат правата опишани во Деловите 20.1 до 20.7. Добавувачот мора, доколку е потребно, да ги стекне потребните права и/или лиценци. Добавувачот ги плаќа сите надоместоци за лиценца.
- 22. ПРЕКРШУВАЊА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ**
- 22.1 Добавувачот ќе го из земе Купувачот од сите побарувања од трети страни, предмет на одредбите од Дел 22.2, што се направени врз основа на прекршување на правата на ИС на трета страна од Резултатите од работата и/или предмети што се испорачуваат кога се користат, како што е предвидено со Договорот. Оваа обврска за

- иземање ги вклучува сите трошоци на Купувачот од или во врска со побарувањето од трета страна.
- 22.2 Добавувачот нема да биде одговорен за услугите што ги нуди Купувачот. Купувачот ќе го из земе Добавувачот од побарувања од трета страна доколку, и до степен до кој, соодветното побарување биде поднесено врз основа на тоа што Добавувачот постапил по изречна желба на Купувачот, иако Добавувачот писмено го известил Купувачот за неговите приговори во однос на прифатливоста на дејството.
- 23. КОРПОРАТИВЕН ДИЗАЈН**
- Добавувачот соодветно ќе го користи тековниот корпоративен дизајн на Купувачот, особено во создавањето на услуги за комуникација и односи со јавноста (на пример, рекламен материјал, знаци, филмови, телевизиски или радио спотови, пакување на производи, деловни писма, деловни извештаи или слични материјали, без оглед дали за внатрешна употреба на Купувачот или за надворешни цели насочени кон трети страни). Во овој поглед, Купувачот мора да го пренесе корпоративниот дизајн на Добавувачот во соодветен формат или да му овозможи пристап.
- 24. УСОГЛАСЕНОСТ СО БАРАЊАТА НА ЗАКОНИТЕ ЗА ФЕР ТРГОВИЈА ВО РЕКЛАМИРАЊЕТО И УСЛУГИТЕ ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА**
- 24.1 Добавувачот ќе биде одговорен за мерките за рекламирање и односи со јавноста што ги предложува да бидат усогласени со одредбите на законите за фер трговија што важат за овие мерки. Добавувачот ќе ги сноси сите трошоци на Купувачот како резултат и неуспехот од страна на Добавувачот правилно да ја испита или потврди прифатливоста на предложената мерка за односи со јавноста според законите за фер трговија.
- 24.2 Добавувачот нема да биде одговорен за точноста на објективните изјави дадени за производите и услугите на Купувачот во предложената мерка за односи со јавноста доколку и до степен до кој Купувачот ја одобрил оваа содржина за објавување.
- 25. ДОВЕРЛИВОСТ**
- 25.1 Добавувачот смее да ги користи сите информации добиени усно или писмено од Купувачот само за целите наведени во овој Договор, да ги чува како доверливи и да не ги открива на трети страни без претходна писмена согласност од Купувачот. Понатаму, Добавувачот смее да ги направи информациите достапни само на оние вработени и подизведувачи, доколку ги има, кои се обврзани со договор за доверливост еквивалентен на оној наведен во Дел 25 и од кои се бара да ги имаат информациите за да го извршат Договорот помеѓу Добавувачот и Купувачот. На барање на Купувачот, Добавувачот мора писмено да му го потврди на Купувачот склучувањето на соодветните договори.
- 25.2 Барањето за доверливост наведено погоре го опфаќа и барањето за понуда и нарачка за набавка, како и на работата извршена во овој поглед.
- 25.3 Горенаведените обврски не се однесуваат на информации кои
- во времето на неговото откривање веќе му биле познати на Добавувачот без никаква обврска кон Купувачот да ги чува како доверливи, или
  - му биле откриени на Добавувачот од трети страни кои ги примиле и препратиле овие информации без да прекршат каква било обврска за доверливост, или
  - во времето на нивното обелоденување од страна на Купувачот веќе биле во јавен домен, или
  - влегле во јавниот домен без вина на Добавувачот.
- 25.4 Ниту пак ќе се применува обврската за доверливост доколку обелоденувањето на информациите до суд или владин орган е потребно со наредба на судот или друг владин орган за извршување на наредбата. Доколку е дозволено во специфичните околности, Добавувачот веднаш ќе го известил Купувачот пред информациите да бидат проследени до суд или владин орган.
- 25.5 Обврската за доверливост наведена погоре опстојува по завршувањето на нарачката, освен ако последователно не се случи некој од горенаведените исклучоци.
- 26. ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИТЕ**
- 26.1 Секоја страна мора во секое време да се придржува кон своите соодветни обврски според важечките закони и прописи за заштита на податоците (вклучувајќи, но не ограничувајќи се на Регулативата (ЕУ) 2016/679 Општа регулатива за заштита на податоци, односно „GDPR“).
- 26.2 Информациите од чл. 13 на GDPR за тоа како Купувачот ги обработува личните податоци на физичките лица во контекст на овој Договор може да се најдат на следната веб-локација: <https://www.bayer.com/en/corporate-compliance/data-privacy-information-for-specific-processing-activities>.
- 27. ОДГОВОРНОСТ ЗА ДЕФЕКТИ И ДРУГИ ГАРАНЦИИ**
- 27.1 Добавувачот гарантира дека стоките и/или услугите што се должат немаат никакви дефекти што негативно би влијаеле на нивната вредност или соодветност за употреба, дека ги имаат договорно предвидените или бараните квалитети и дека се соодветни за употребата наведена во Договорот. Добавувачот дополнително гарантира дека стоките или услугите што се должат одговараат на општо прифатените правила на браншата, најновите барања на владините органи, соодветните применливи безбедносни барања и барањата за заштита при работа и спречување несреќи.
- 27.2 Одговорноста на Добавувачот исто така се однесува и на деловите произведени и/или испорачани од подизведувачи и услугите извршени од подизведувачи.
- 27.3 Купувачот мора да ги пријави недостатоците на договорната стока до Добавувачот веднаш штом ќе бидат идентификувани во вообичаениот тек на деловното работење. Периодот за известување за недостатоци се определува врз основа на индивидуалните околности. За видливи и очигледни недостатоци, периодот за известување изнесува осум (8) дена од денот на приемот на стоката или услугата. За скриени недостатоци, рокот за приговор е веднаш по откривањето на недостатокот, но најдоцна во рок од шест (6) месеци од денот на испораката на услугите/стоките.
- 27.4 Купувачот ќе го задржи поседувањето и сопственоста на неисправни делови додека не се заменат. Дефектните делови ќе му бидат вратени на Купувачот во замена за испорака и пренос на сопственоста врз заменските.
- 27.5 Добавувачот ќе ги сноси трошоците за тестирање, инспекција и исправка (вклучувајќи ги сите трошоци за отстранување, инсталација и транспорт). Горенаведеното барање се применува и доколку се утврди дека всушност не постоел дефект. Секоја потенцијална одговорност за штети од страна на Купувачот во случај на неоправдани барања за гаранција останува непроменета. Купувачот ќе биде одговорен до тој степен само ако знаел или од негрижа не бил свесен дека всушност нема дефект.
- 27.6 Во итни случаи, ако не може да се очекува исправка од страна на Добавувачот, без оглед на законските права според гаранцијата, Купувачот може да го отстрани дефектот сам или од трети страни на трошок на Добавувачот и да бара од Добавувачот да му ги надомести трошоците. Купувачот го има ова право и доколку Добавувачот од невнимание не успее да го санира дефектот и покрај тоа што му е

- даден продолжен рок, продолжувањето на рокот е прекумерно или обидот за поправка е неуспешен.
- 27.7 Доколку Добавувачот дал гаранција за својствата или издржливоста на испорачаниот предмет, Купувачот може да поднесе дополнителни барања во рамки на гаранцијата покрај неговите права што произлегуваат од дефекти.
- 28. ПОМОШ ОД ДОБАВУВАЧОТ**
- 28.1 Покрај неговите побарувања кои произлегуваат од дефекти, Купувачот исто така има неограничен пристап до законските барања за помош од Добавувачот во рамки на синдириот на снабдување (помош од Добавувачот). Конкретно, Купувачот има право да го наведе точниот тип на санација (поправка или замена) што продавачот му го должи на својот клиент, во конкретниот случај согласно член 143 од Законот за облигационите односи на Северна Македонија.
- 28.2 Пред Купувачот да прифати или да го почитува барањето за гаранција поднесено од еден од неговите клиенти, Купувачот ќе го извести Добавувачот со краток опис на ситуацијата и ќе побара писмен одговор. Доколку одговорот не биде примен во разумен рок и не може да се постигне договор за решение, побарувањето за гаранција што Купувачот го почитува ќе му се должи на неговиот клиент. Во овој случај, Добавувачот мора да приложи доказ за спротивното.
- 28.3 Побарувањата на купувачот за помош од добавувачот се валидни дури и ако стоките биле подложени на понатамошна обработка пред да бидат продадени на потрошувач од страна на Купувачот или на еден од неговите клиенти (на пример, со вградување во друг производ).
- 29. РАСКИНУВАЊЕ**
- 29.1 Доколку Договорот е континуирана обврска, Купувачот, во случај на остварување на неговите вообичаени права за раскинување, исто така има право на делумно раскинување, доколку тоа може разумно да се очекува од Добавувачот.
- 29.2 Доколку Договорот е континуирана обврска, тој може да се раскине без најава поради причина. Постои доволна причина особено во следниве случаи:
- Добавувачот не ги исполнува договорните обврски и не го санира неисполнувањето во разумен временски период определен од Купувачот, придружен со закана од раскинување.
  - Ако рокот за усогласеност не може да се продолжи во зависност од типот на прекршувањето, Добавувачот не го санирал успешно прекршувањето и покрај предупредувањето.
  - Добавувачот не ја исполнил својата обврска да задржува даноци и/или придонеси за социјално осигурување.
  - Има значително влошување на финансиската состојба на Добавувачот што го загрозува извршувањето на Договорот.
- 30. ОДГОВОРНОСТ**
- 30.1 Добавувачот мора да го из земе Купувачот од побарувања како производител и побарувања за одговорност доколку причината е во областа на контрола или работење на Добавувачот или неговите подизведувачи.
- 30.2 Во рамките на сопствената одговорност за штети во согласност со член 30.1, Добавувачот мора да ги надомести и сите трошоци на Купувачот или во врска со кампања за повлекување спроведена како што се бара со закон. Горенаведеното важи и за кампањи за повлекување заради претпазливост.
- 30.3 Купувачот е одговорен за упатување на владините органи согласно важечките закони и регулативи. Купувачот ќе се координира со Добавувачот по потреба.
- 30.4 Освен тоа, Добавувачот е одговорен согласно законските одредби.
- 31. РОКОВИ НА ЗАСТАРУВАЊЕ**
- 31.1 Освен ако не е поинаку договорено, се применуваат законските рокови на застарување. И покрај горенаведеното, се применуваат одредбите наведени подолу.
- 31.2 Општиот рок на застарување на договорните побарувања по основ на материјални недостатоци и недостатоци на сопственоста изнесува три (3) години по испораката до Купувачот на местото на извршување.
- 31.3 Вондоговорните побарувања по основ на материјални недостатоци и недостатоци на сопственоста и договорните побарувања по основи освен недостатоци подлежат на законски рокови на застарување.
- 31.4 Рокот на застарување на приговори/жалби за оправдани дефекти/недостатоци се продолжува за временскиот период помеѓу жалбата/приговорот за дефект/недостаток и нејзиното исполнување. Доколку доставениот предмет се замени во целост, рокот на застарување започнува одново. При делумна замена, рокот на застарување важи за заменетите делови. Рокот на застарување нема да започне одново ако Добавувачот видливо не постапува во рамките на својата обврска да ги санира дефектите.
- 32. ЗАДРЖУВАЊЕ НА ДАНОК**
- 32.1 Купувачот има право да задржи дел од надместокот што се должи според овој Договор за сите даноци што се плаќаат кај изворот, чиешто задржување е законска одговорност на Купувачот, вклучително и секој солидарен додатен данок што законски се должи за таквите даноци. Секој задржан данок ќе се третира за сите цели на овој Договор како да е платен од Купувачот на Добавувачот. Добавувачот мора што е можно побрзо да добие даночна потврда од Купувачот во која се наведува износот на задржаниот данок кај изворот што го документира износот на задржаните и одбиените даноци.
- 32.2 Данокот нема да се задржува кај изворот или износот што се задржува ќе се намали доколку Добавувачот, пред плаќањето на надместокот, приложи соодветна потврда за ослободување од надлежната даночна управа што укажува дека надместокот подлежи на намалено задржување или е целосно ослободен од данок во земјата на престој на Добавувачот врз основа на актуелен договор за двојно оданочување.
- 32.3 Ако Купувачот не може од надместокот да го одбие задржаниот данок, вклучително и кој било додатен солидарен данок, бидејќи надместокот се плаќа со компензација на меѓусебни побарувања, Добавувачот мора одделно на Купувачот да го плати задржаниот данок, плус секој солидарен додатен данок. Ако Купувачот занемарил да го одбие задржаниот данок, иако според законот е обврзан да плати задржани даноци на даночните власти во име на Добавувачот, Добавувачот ќе му помогне на Купувачот во однос на сите процедури кои се неопходни за да се добие поврат на средства од даночните власти. Доколку даночните власти последователно не ги рефундираат платените задржани даноци, вклучително и каков било солидарен додатен данок, Добавувачот веднаш ќе му го врати на Купувачот износот на данокот што го должи со закон, вклучувајќи и каков било солидарен додатен данок.
- 33. ДДВ**
- Сите предвидени износи на надместокот се нето износи. Доколку Добавувачот го должи според законот, данокот на додадена вредност мора да се плати по приемот на точната фактура во смисла на Законот за данок на додадена вредност, како додаток на предвидениот надместок.

34. ПОТЕКЛО НА СТОКИТЕ/ЦАРИНСКИ СТАТУС

34.1 Потекло на стоките

Добавувачот мора да ги издаде сите добавувачки декларации кои се бараат со Царинскиот закон и важечките подзаконски акти и да го потврди преференцијалниот статус на производите што ги испорачува. Ова барање не е задоволено со наведувањето на земјата на потекло на фактурата. Добавувачот е одговорен за точноста на добавувачката изјава и е одговорен пред Купувачот за секоја настаната штета. Може да се издаде долгорочна добавувачка декларација; на барање на Купувачот, сепак, во секој случај мора да се издаде поединечна добавувачка декларација. Меѓутоа, на барање на Купувачот, доколку е потребно, мора да се издаде сертификат за потекло.

34.2 Царински статус

Освен ако не е поинаку договорено помеѓу Добавувачот и купувачот, Добавувачот мора секогаш да испорачува стоки на Унијата за испораки од утоварно место во ЕУ. Добавувачот мора да го наведе царинскиот статус на стоките во своите документи за испорака (на пример, товарен лист). Освен ако не е поинаку назначено: стоките што се испорачуваат од утоварно место во ЕУ се стоки на Унијата.

34.3 Царина и надворешна трговија

Дополнително, се применуваат „Упатство за добавувачи на БАЕР – Правила и услови за царина и надворешна трговија“.

34.4. Одржливост

Добавувачот е должен да ги организира своите деловни активности со Баер така што ќе ги усогласи со очекувањата на Баер поврзани со човековите права и животната средина, како и со другите теми за одржливост, како што е наведено во Кодексот на однесување на добавувачите на Баер (SCoC - Bayer's Supplier Code of Conduct), верзија од 31 декември 2022 година, до која може да се пристапи преку <https://www.bayer.com/en/procurement/supplier-code-of-conduct>, Верзијата со датум од 31 декември 2022 година. Баер го задржува правото да ја измени оваа клаузула за одржливост, како и Кодексот на однесување на добавувачите на Баер (SCoC), и доколку се променат очекувањата на Баер поврзани со човековите права и животната средина ќе го информира Добавувачот за измените што е можно поскоро. Добавувачот ќе ја потврди континуираната усогласеност со изменетиот Кодекс на однесување на добавувачите (SCoC) или конкретната клаузула, согласно околностите.

Добавувачот ќе ги пренесе суштинските одредби од Кодексот на однесување на добавувачите (SCoC) на Баер на своите добавувачи и ќе осигури дека суштинските одредби на Кодексот на однесување на добавувачите (SCoC) на Баер се почитуваат од страна на Баер и од страна на добавувачот и неговите добавувачи, овозможувајќи пристап до порталот за жалби на Баер наведен во Кодексот на однесување на добавувачите на Баер (SCoC).

Баер го задржува правото да изврши евалуација, контрола или ревизија (ревизија на самото место или од далечина, онлајн или преку прашалник во писмена форма, или со користење признати системи за сертификација или системи за ревизија итн.) за да ја осигури и потврди усогласеноста со горенаведеното. Евалуација, контрола или ревизија може да се изврши директно од страна на Баер или од квалификувана трета страна.

Добавувачот е должен, без непотребно одлагање, (i) писмено да го извести Баер за сите идентификувани ризици и прекршувања на принципите наведени во Кодексот на однесување на добавувачите (SCoC) на Баер и (ii) да преземе соодветни корективни мерки за да се спречи, запре или целосно да сведе на минимум прекршувањето. Баер го задржува правото (i) да примени концепт за запирање или сведување на минимум прекршувањето и (ii) да побара соработка од Добавувачот во овој поглед. Доколку добавувачот не ги исполни условите од Кодексот на однесување на добавувачите (SCoC) на Баер

и по истекот на грејс периодот од три месеци во кој нема да бидат отстранети прекршувањата, Баер го задржува правото или (i) да го паузира договорот додека таквите прекршувања не се отстранат, или (ii) според ексклузивно дискреционо право да даде вонредно известување за раскинување откако усогласениот временски рок за извршување ќе истече без да се исполнат барањата.

Добавувачот ги потврдува и поддржува напорите на Баер за интеграција и разноликост на добавувачи, нивната посветеноста за учество во различни деловни активности и забраната за дискриминаторски третман во синцирот на снабдување, како што е наведено во Кодексот на однесување на добавувачите (SCoC) на Баер. Добавувачот ќе вложи разумни напори да вработи квалификувани и различни добавувачи и подизведувачи каде што е соодветно и изводливо, да води евиденција за нивното работење и да може да изготви извештај на барање добиено од Баер за процентот на трошоци кај добавувачи кои ги исполнуваат условите за разноликост.

Добавувачот ќе го обештети и ќе ги одржува Баер и неговите филијали, вклучително и Баер АГ (сите филијали на Баер наведени на https://www.bayer.com/sites/default/files/GDIS_Companies_EN.pdf) безбедни од каква било штета, барања од трета страна, парични казни, или загуби кои произлегуваат од прекршување на обврските опишани овде или во SCoC.

35. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

35.1 Добавувачот смее само со изречна писмена согласност на Купувачот да го наведе деловниот однос со Купувачот или да се повика на него во информативни и рекламни материјали.

35.2 Добавувачот смее да доделува побарувања кон Купувачот коишто не се парични побарувања само со изречна согласност на Купувачот.

35.3 Купувачот може, во секое време и без согласност од Добавувачот, да го пренесе Договорот и правата и обврските поврзани со него на Bayer AG или на компанијата поврзани со неа во смисла на член 491 од Законот за облигационите односи на Република Северна Македонија или во врска со продажба или пренос на целиот или суштински целиот (i) свој бизнис, (ii) одредена деловна единица или (iii) одредена локација, или во врска со спојување или друга консолидација на Купувачот или која било од неговите поврзани компании со друг ентитет.

35.4 Добавувачот може да ги пребие само неспорните или законски уважените побарувања. Ако Добавувачот има право да го задржи извршувањето, Добавувачот може да го стори тоа само во однос на побарувања што потекнуваат од истиот договорен однос.

35.5 Во спротивно, се применуваат законските одредби кои ги регулираат правата за пребивање и задржување.

35.6 Добавувачот мора веднаш писмено да го извести Купувачот за секое пренесување на Договорот според законот и за секоја промена на името на неговата компанија.

35.7 Виша сила: Кога една Страна не е во можност, целосно или делумно, поради пожар, поплава, експлозија, земјотрес, немири, Божји чин, војна или терористички активности, без вина на Страната која прогласува виша сила и не е резултат никаква нејзина небрежност или намерно несоодветно однесување за извршување на своите обврски според овој Договор, со исклучок на обврските за плаќање („Настан на виша сила“), таквите обврски ќе бидат суспендирани доколку се засегнати од настанот на виша сила и, во врска со таквите суспендирани обврски, ниедна Страната нема да биде одговорна кон другата ниту ќе се смета дека го прекршила овој Договор поради доцнење во извршувањето или неисполнување.

35.8 Ќе се применува македонското право, со исклучок на правилата за судир на закони. Не важи Конвенцијата на ОН од 11 април 1980 година за договори за меѓународна продажба.

- 35.9 Ако нарачката за набавка се повикува на INCOTERMS без да ја наведе годината, INCOTERMS се применува во верзијата што е во сила во моментот на нарачката за набавка.
- 35.10 Доколку Добавувачот е регистриран трговец, исклучиво надлежни ќе бидат судовите во Скопје.
- 35.11 Доколку поединечните одредби од Договорот се или станат неважечки или неприменливи целосно или делумно, останатите одредби нема да бидат засегнати со тоа.
- 35.12 Доколку одредби од Договорот, се исклучат, се неважечки или неприменливи, содржината на договорот ќе биде како што бара законот. Само во спротивно и ако дополнителното толкување на Договорот не е приоритет или е можно, страните ќе ја заменат неважечката или неприменливата одредба со валидна и спроведлива одредба што економски најблиску до првичната одредба имајќи ги предвид заедничките интереси.

Ажурирано на: Скопје, декември 2022 г.